

April 2023

Kära vänner,

Vid skrivandets stund är vi i slutet av april och känslan av vårens intåg känns i luften, inte minst då ljuset börjar vända tillbaka till oss. Inom Samlande tankar/Collecting thoughts har jag ägnat mig åt ansökningar för att kunna möjliggöra samarbeten och evenemang. Att skriva ansökningar innebär att tänka vart projektet kan ta vägen men även att gå tillbaka till hur projektet formulerats och mer konkret se hur det utvecklas.

Utveckling är del av processen inom Samlande tankar/Collecting Thoughts. Min kollega på Grafikens Hus, Anna Jönsson, brukar påminna oss om att det krävs en hel del för att våga vara kvar i processen. Ofta vill vi människor gå vidare till att leverera slutresultat. Men i Samlande tankar/Collecting Thoughts försöker vi både vara kvar i processen och gå vidare. Det kräver tillit till både kollegorna i projektet som till exempel expertrådsgruppen, och processen i sig.

På senaste expertrådsmöte var vi i Folkrörelsernas Konstfrämjandets lokaler där de presenterade verksamhetens historia kopplat till grafiken. Expertrådet har tidigare fått en presentation av två statliga myndigheters grafiksamlingar, Statens konstråd och Moderna museet, och det var tid för att besöka en fristående organisation för att närmare förstå om deras koppling till grafik och arbetet med sin grafiska samling. Per Hasselberg och Niklas Östholm från Konstfrämjandet berättade vilken roll grafiken har haft för organisationen, samt hur grafik användes inom kulturpolitiken under 1950-talet och fram till 70-talet.

Folkrörelsernas Konstfrämjande bildades 1947 av tidens stora folkrörelser och skulle, genom utställningar, erbjuda och visa konst för nya grupper i samhället. Gärna utanför storstäderna. Tillsammans med både bildningsorganisationer som ABF och även Nationalmuseum, skulle ”konst av god kvalitet” spridas till allmänheten, som både handlade om tillgång till konst för en bred allmänhet och samtidigt motverka ”hötorgskonst”; mångfaldiga industriproducerade tryck på dukar - tänk målningar av fiskare i hatt med pipa i munnen eller barn med tårar i ögonen. Konstfrämjandets produktion och spridning av grafisk konst fungerade närmast som ett postorderföretag som under

---

---

många år växte. En affärsmodell som i längden inte höll och bidrog till att Konstfrämjandet gick i konkurs 1992. I dag utmärks verksamheten av olika större och mindre konstprojekt, utan att innefatta grafiken.

En diskussion som har lyfts under tidigare expertrådsmöten har varit hur verk i samlingar riskerar att förvandlas till värdeskapande objekt och hur det bidrar till varufiering av konst inom ett ekonomiskt system. Därför tog jag med mig en förkortad version från Guy Debords manifest *The Society of the Spectacle*, Chapter 2: *The Commodity as Spectacle* (1967), förhoppningsvis fungerade det som en påminnelse att frågan om varufiering av samhället, och där konsten ingår, är ett pågående diskussion. Jag hade även med mig *Every Ocean Hughes* (publicerad Emily Roysdon) queera manifest *Ecstatic Resistance* (2009), med en önskan att öppna för diskussion om det omöjliga. Manifestet är del av ett konstnärligt projekt och gav upphov till en intressant diskussion. Om en vill röra sig bort från det statiska och objektifierande och mot en mer rörlig samling och arkiv, kunde vi hitta något i *Ecstatic Resistance*? Kanske att manifestet statuerar: "the impossible always arrives." Det tänker jag är viktigt att ha med i åtanke när vi har en uppfattning kring vad en samling och arkiv ska och bör vara. Kan vi tänka bortom ramarna för en konstsamling som endast kategoriserar och bevarar konst som objekt? Vad är det omöjliga i arbetet med samlingar och förvärv? Kan vi tänka på att det omöjliga blir möjligt? Inte minst har det omöjliga aktualiserats i frågan om repatriering av stulna artefakter från det globala syd och urfolk. För det som västerländska museer tyckte var omöjligt var visst görbart.

Frågor kring vad samlingar och arkiv kan vara för allmänheten är något som är av vikt för projektet. I förlängningen talar det också om vad Grafikens Hus vill vara för verksamhet när dörrarna till det nya museet öppnas. Konstnären Munish Wadhia uttryckte vid ett möte, "Keep doing things instead of keeping objects". Det kopplar tillbaka till frågan om att verk i samlingar riskerar att bli objekt som förvaras och bevaras. Munishs formulering är ett viktigt inlägg kring vad en samling eller ett museum skulle kunna vara, något bortom det statiska och annat och som uppmanar till interaktion, gemenskap och skapande.

Något som många museer tampas med är utrymmesbrist, magasinförvaringen på museer är inte oändliga. Detta bidrar till att fundera kring hur en samling och ett

---

---

museum kan göra, och göra på annat sätt än den sedvanliga. Kanske är det så att en samling växer långsamt över tid och där görandet är i fokus? I görandet finns möjlighet att praktisera det postkoloniala och intersektionella, två perspektiv som Samlande tankar/Collecting thoughts gör anspråk på inom projektets ramar.

Jag har även hunnit med ett besök på Röhsska museet (Museum of Design and Craft) i Göteborg. Där fick jag en visning av intendenten Olivia Berkowicz som tillsammans med kollegorna Oscar Vilhelmsson (museiassistent) och Susanne Stenbäcken (konservator) visade mig i deras arkiv med bokband, boktryck, exlibris, affischer och grafik. Mer om detta besök i kommande månadsbrev :)

/Macarena Dusant

Samlande tankar/Collecting Thoughts
Processledare och curator